

quod remissionem peccata pro peccatis mortalibus jani remissio debet, non tamen peccata venialibus quibus derinerit, debet, quia ne diebus non remittitur peccata ante remissionem culpae, cum manere culpa semper remaneant dignitas, & obligatio ad peccatum. Quod vero neque statu gratiae si necessariis in eo, pro quo suffragium offeratur, non consonat doctrina impetrans traditam q. praecepto art. 2. n. 40 ubi diximus ad dominum lucrandam statu gratiae requiri, quod etiam tener Faber ibi citatus disp. 38. cap. 7. ab initio, & rationes ibi adducte pro necessitate hujus conditionis ad lucrandam indulgentiam idem pariter probat pro lucendo suffragio, & differunt ibi significativa inter indulgentiam, & satisfactionem sacramentalium currit pariter in propria de Suffragio. Et praeferim de eo, quod est satisfactionem ex opere operantis, ut sunt orationes, quae ab homine sibi offeruntur.

Secundo, loquendo de conditionibus requisitis ex parte offerentis, in suffragium habeat effectum, prima, & praecipue assignari solet, quid sit in statu gratiae, & ratio est, quia existens in peccato mortali indigne est remissione tam culpae, quam peccata, & conuenienter illi imponens ad obtinendum alterius remissionem peccata, sed ad satisfactionem pro altero. Hoc autem intelligendum est de opere satisfactionis ex opere operantis, ut enim diximus ab initio questionis suffragia sunt in duplice differentia, alia sunt satisfactionis ex opere operato, ut ex satisfactione, & indulgentia, alia ex opere operantis, ut sunt orationes, jejuna, & alia operationes penales satisfactionis, quibus fiducies se invicem juvare possunt: si ergo loquamus de opere satisfactionis ex opere operato, dicendum est prodecalis etiam offerens non sit in statu gratiae, valor enim illius suffragii a probitate Sacerdotis offerentis non dependet, qui principalis offerens est ipse Christus, & pro illo semper illa oblatione est Deo gratissima. Hoc etiam intelligendum est de suffragio factio ab aliquo in persona propria, nam si preces offerantur a Sacerdote in persona Ecclesie, quales sunt, que sunt in Missa, & divino officio, haec operationes dictae etiam a Ministerio peccatore adhuc valid per modum satisfactionis, vel falso per modum imperationis iuxta diversitatem opinionum, quatenus Ecclesia per eos illius Ministeri suas preces, & vota Deo reprecentant. Ita communiter discurrent Recentiores supra citari. Verum Faber loc. cit. inquit iuxta principia doctrine Scotti neque hanc conditionem esse ex parte offerentis necessariam, quia si sensentia Scotti peccator existens in peccato mortali potest satisfactionem in Sacramento penitentiae pro pena temporalis debita ius peccatis, que iam prius dimissa erant quo ad culpam nulla videatur ratio propter quam non posse etiam satisfacere pro aliis rationibus penae debita offerendo equivalentem penam. Sed rursus replico, id non consonat doctrina jam tradita, quae procedit nro. 60 ubi diximus ad indulgentiam lucrandam statu gratiae requirendi tenet etiam ipse Faber disp. 38. c. 7. ubi ipse quoq[ue] sicut etiam p[ro]p[ri]e loquendo de intentione habituali non in portare intentionem mere praeferit non retractatam per actum contrarium, ut communiter Recentiores exponunt, sed potius promptitudinem quamdam per actus precedentes acquistatam, qualis etiam in dormientibus esse potest, ut explicat D. 4. d. 6. q. 6. A. sed accipiendo etiam habitualem intentionem pro voluntate praeferit non retractata in ipso quececepit, q[ui]cunque conseruit effectus ex opere operantis. Hoc autem intelligendum est de suffragio factio ab aliquo in persona propria, ut sunt legata a testitoribus relictio, & etiam esse debere in gratia, ut suffragia sint de defunctis Barnes tr. 4. c. 1. sect. 1. ait dubitandum esse.

8. Sed dubium est, quoniam opus adhuc valeat, & profit, si praepcipliens sit in gratia, exequens vero, sed adimplens illud sit in peccato mortali. Respondit DD. cum distinctione, opera que per alium sunt, duobus modis fieri possunt: primo enim fieri ipsorum per alium, tamquam per instrumentum secundo per alium, tamquam per causam propriam, & proximam illorum operum, quando sunt per alium, tamquam per instrumentum, sunt satisfactiones, quia debitum nemo solvere potest, nisi solvendo pretium illi equivalens, debet ergo quod datum alieni in debito solutionem in prius valorem preti habere, & tunc datum illius pro debito est vera solutio, & compensatione. Alias quedam conditiones addi solet, ut videtur apud Bonac. Lc. que latit de se patens, ut ne tempore opus fiat ab homine viatore in hac vita existente, quia sicut post hoc vitam meriti non possumus, nec demeriti, ita neque satisfactione. Unde Galatas ait Apostolus: *Dum tempus habemus operari bonum, et non enim suo metus*, & Joan. 9. *Venit nox, quando nemo potest operari*. Item requiritur, ut opus voluntarie fiat, sicut sufficiatur, ob id enim satisfactione differt a satisfactione, qua de causa: qui causus, & prodecalis etiam praepcipliens potest in peccatum incidat. Si vero exequens non sit causa mere instrumentalis, sed proxima, & principalis illius operis, opus ab eo praestitum in peccato

DIS.

DISPUTATIO XXIV. DE PURGATORIO.

HACTENUS disputavimus, qua ratione in hac vita remissionem peccatorum obtinere possimus tam secundum culpam, quam secundum peccatum, & non tantum per satisfactionem sacramentalem, sed etiam per indulgentias, & Suffragia. Sed quia saepe contingit aliquis ex hac vita decedere, & non solum pro peccatis plene satisficerint, & Indulgencia non solum a viventibus sed etiam pro defunctis concedentur, & Suffragia a viventibus eisdem quoque applicari solent; in hac disputatione discurrendum est, quia rationes anima sic decadentes post hanc vitam purgari possunt, & remissionem peccatorum ex misericordia eiusdem remanentem consequi, prout intelliguntur, quatuor praefixa hic sunt inquirenda, & discenda, primus an debet Purgatorium, secundus qualis, & quanta sit ejus pena, tertius qualis sit status gratiae animarum in ipso permanentium, & tandem quibus modis a nobis juvari possunt per Indulgencias, & Suffragia.

QUESTIO PRIMA.

De existentia Purgatorium.

Ne de nomine sit contentio, per Purgatorium, locum quemdam intelligimus in quo tamquam in carcere post hanc vitam usque ad certum, ac definitum tempus anima fiducie determinatur, ac purgantur quae in statu gratiae, sed tamen nondum plene, ac sufficienter a peccatis purgari e corporibus exierint ubi dulcem vivorum orationibus, & suffragiis, ac praefixem Santissimo Messe Sacrificio juvari possunt, ac a penitibele, ut tandem se purgante in Celum evolare possint, in quo nihil conquinatum introitum potest; discurrendum ergo est in praefixa questione, an Purgatorium detur, & in quo loco, & quibus causis fuerit a Deo institutum.

ARTICULUS PRIMUS.

An Purgatorium detur, & in quo loco.

Non defuerunt Heretici tam veteres, quam recentiores, qui Purgatorium omnino de medio tollere conantur. Ita Valentinus, Albigenses, Apollonius, & plus res ali fidei Catholice hostes, ut refert Bellarm. lib. 1. de Purgatorio c. 2. quibus adhuc fieri hodierni Heretici Lutherani, & Calvinisti, qui omnes nullum esse posthac vitam Purgatorium contendunt, sed animas statim, ac a corporibus separantur, vel in Coelum confundunt, vel in Infernum derudiunt, quorum fundamentum fuit, quia nullum discrimen esse dixerunt inter peccatum veniale, & mortale, sed omnia peccata esse mortalia, & non remitti dicta peccata quicquidem tota pena remittuntur, ex quo deducunt non dari Purgatorium, quoniam in illo per nos peccata venialis purgantur, & penitentiarum mortalium remittuntur. Unde animas hoc mundo decedentes, vel ad gloriam, vel ad Infernum statim ire discerunt, quod confirmant ex illo Ecclesiast. 1. *Sicut idem lignum, sive ad Aufrum, sive ad Aquilonem, ubiquecumque occidetur*, & quamvis in sacrificiis ecclesie, & Apoc. 14. *Basti moriri qui in Domino moriorint, ambo jam dicit Spiritus, ut resupinatur a laboribus suis*, opera enim illorum sequuntur illos, & Match. 25. *Venit benedictus, percipiet regnum*, *Cum malodillit in ignem eternum*, &c. Ceterum tamen est, & de fidei Purgatorium, in quo aliquis anima a peccatis temporalibus purgantur, plures enim animas iustorum est corpore separantur, licet in gratia decendant, non tamen adiungit ipsi in vita communis, licet jam remisis, plene satisficerunt, quare cum integre debitum solvere teneantur, & reatus peccatum illis remaneat, antequam in Celum recipiantur, alias penas sustinere debent, ut plene satisficiant, & hoc Majistris Theolog. Moral.

Q. 3. alius.

remissionem venialium, cum quibus ex hac vita discessit. Id que suadet Doctor, quia ad peccatum veniale delendum non requiritur necessaria pœnitentia, & displicentia formalis peccati, sicut exigunt ad remissionem mortalis, sed deleri potest per aliquem acutum magis Deo gratum, quam actus peccati displicevit; cum ergo in vita sic dimitti possit veniale peccatum, rationabile quoque erit, quod etiam in primo instanti post mortem eleatur per acceptationem operum illorum a Deo, que opera forte in vita non fuerant acceptata, quia in vita possit obicem continuando peccatum, quem obicem post mortem posse negavit, quia post mortem nemo amplius meretur, vel demeretur, quem dicendi modum l. c. suis declaramus.

17 Objectiones istas, & alias quoque circa eamdem materiam jam solitus lib. 4. sent. disp. 5. quest. 9. art. 5. Ad primam diximus non esse eodem modo discordum de remissione venialis in via, & in termino, in via namque utique de peccato commissi aliquo defecatio habenda est falso virtualis per actum voluntatis, quia sumus in statu mereundi, & demeritari in Purgatorio suffici libens, & voluntaria pœna tolerans ab aliis remissione, quia etiam est aliqua species detentio ad statum illum sufficiens pro deletione peccati. Ad confirmationem negavimus consequentiam, quia licet ad pœnam solutionem sufficiat soluta etiam in voluntaria, & cum remissione tolerata nota Doctor 4.d. 1. q. 1. sub. B. & declarat exemplo illius, cui ob patrum delictum invito manus absinduit, hic enim sufficiens pœnam exsolvit patrati deficit, nec debet ab eo ulterior pœna existi, hæc tamen iuncta, & coacta satisfaciunt remissione ad deletionem peccatoris, & ea reatum, seu obligationem ad pœnam peccato correspondentem ex actu peccaminorum contractam, & in ipso permanente quoque pœna illa soluta erit, quia germanam Scotti sententiam de peccato habituali late declaravimus lib. 2. sent. disp. 6. art. 6. & seq. Pro recta autem hujus dicendi modi intelligentia advertimus loc. cit. quod cum inquit Doctor peccatum veniale posse in Purgatorio per satisfactionem dimittit, per solutionem totius pœnam temporis, qui veniali debetur, per pœnam solutionem non est præcisè intelligendum ipsius pœnae extensionem, & extensionem, sed dignitatem, & obligationem ad eam ex tali actu contractam, aliud enim est loqui de pœna actuali pro peccato exhibere, & aliud de dignitate, & obligatione ad eam ex tali actu contracta, quia proprie consilii culpa reatus, potest enim adhuc ita manere culpa non retractata etiam pœna semel sit sufficiens inflata, & soluta, ut si res ob commissum crimen una tantum vice fulgari meatur ex tali solutio[n]e sequitur, & exhibita peccati patrati non pœnitentia, adhuc crimen in eo habitualiter, vel moraliter manens, quatenus non est retractatum dicuntur sufficienciae digni, seu illa pœna, que semel sit inflata, non autem nova fulgitatione, hoc enim est novam dignitatem ponere, non autem antiquam dare. Quando ergo in praedictis venialibus etiam quoad culpam posse in Purgatorio remitti per solutionem totius pœnam temporis illi, non tantum intendimus solutionem ab illa actuali pœna, sed etiam à dignitate, & obligatione ad eam, in qua præcipue reatus culpa venialis consistit, & hanc venialis remissione. Patres aperte deducunt ex illa Apostoli autoritate 1. Corin. 3. ubi loquens de anima purgante, inquit, *Si saluus eris quasi per ignem, quibus verbis insinuat peccatum veniale in Purgatorio dimitti per factum pœnationem & purgationem ignis, non tantum quod ad reatum pœna, quia ibi luenda remanet pro peccatis in hac vita remissa, sive venialibus, sive mortalibus, sed etiam quoad reatum culpa pro venialibus hic non dimittit, nam hominem ibi salvum fieri per purgationem ignis præcipue liberationem ei a culpa significat, & non tantum a pœna, ut fuisse declaratum est l.c. Ex quibus omnibus confit, nullum est, quod ait Brancanus disp. 26. cit. art. 3. venialis peccata per Scotum non dimitti post mortem quoad culpam, sed tantum quoad pœnam temporalem sibi debitan; etenim Doctor expedit docet l. c. animabus in Purgatorio existentibus venialia dimitti non quoad pœnam, sed quoad culpam, non quidem per bonum actum voluntatis, quem habeant, ut afferebat primus dicendi modus iam relatus, sed vel ob solutionem pœnam temporis debita, ut afferebat tertius dicendi modus, vel initum meritum, in vita praecedentem, ut afferebat secundus l. c. enim ante mortem sibi obex, ob quem deleri non poterunt illorum inquit, celsante obice per separacionem animi poterunt illa merita ad eum sortiri effectum, & uterque dicendi modus a Scoto approbatur l. c. ut patet legenti.*

18 Sed contra modum alignatum pro dimissione venialium post hanc vitam in Purgatorio per satisfactionem, seu solutionem totius pœnam temporis, ad quam veniale ordinatur, arguit nonnulli, quia sicut nullus potest maculam peccati contrahere subratione culpe, nisi per actum liberum, & avertitum a Deo; ita & contra non potest se liberare & peccato, nisi per actum propriæ voluntatis in Deum converteratur, seu nisi voluntas peccatoris effectetur, ergo per solam satisfactionem peccatum veniale in Purgatorio dimitti non potest. Confirmatur, quia si per solam satisfactionem posset veniale remitti, jam

potest aliquis peccator pœnam sustinens remurmurando, & contemnendo ad ipso peccato veniali absolviri, quo absurdum est, quia per talem remurmurationem falsum venialiter peccaret, & ita ponere obicem ad remissionem. Denique quia justitia hoc principium de remissione venialis in Purgatorio per formam satisfactionem posset quoque defendi veniale in Inferno remitti, non tantum quoad pœnam, sed etiam quoad culpam.

19 Primo constat ex jam dictis lib. 2. sent. disp. 4. q. 6. ab initio pœnam damni confitire in carentia exteris beatitudinis, pœnam vero lenius esse inflictionem alicuius doloris ultra privationem celestium bonorum. Quod ergo anima Purgatoriorum coro eo tempore, quo ibi detineantur, careat visione beata, illis constat ex dictis questus preced. quia non sunt expedita, & apta ad Deum videndum; tum quia visus beatifica non potest manere cum pœna. Difficultus modo est, an haec carentia visionis in animabus Purgatoriorum habeat rationem pœnam damni. Prima, & fatis communis sententia affirmat, cu[m] præcipuum fundamentum est, quia anima Purgatoriorum detinatur ad infernum Paradisi ratione culpe commissi, pro qua pœnam debitan in hac vita non adimplere; sed haec est pœna damnis ergo & major probatur, qui nulla alia ratione ab illo ingressu detinentur.

nam

nam quantum est ea parte statutus, veluti naturalis, hoc ipso, quod sunt ex a corpore, sunt in statu sufficiente ad videndum Deum, quia ex a corpore mortali, & sunt extra statum via, nulla ergo alia causa eas impedit, nisi culpa commissa, que licet sit remota, adhuc tamen non est plene purgata. Ita D. Thomas, Ricardus, Paludanus, Durandus, Soto, Suarez, Bellarminus, & alii Recentiores.

20 Alia tentativa negat, quia nonnet Cajetanus tom. 1. Opuscul. tract. 4. q. 4. & Faber nosfer. disp. 36. cit. c. 3. pro qua adducit D. Bonavent. 4. d. 20. p. 1. ar. 1. q. 3. & Scotum, ex eius principiis can deducit, & probat, etenim 4. d. 50. qu. 6. 5. Ad primam questionem explicans quid sit pœna damni ait, quod non est sola carentia beatæ visionis quia simplex carentia non est pœna, sed carentia boni apostolice, & boni propinquorum, non remoti, & subdit neque hoc sufficeret ad perfectam rationem pœnam damni, sed ultra est requiri, quod illa carentia sit involuntaria, & in hac ultima particula maximè confitit rationem pœnam; unde ad propitionem pœnae damni, quæ ponitur in damnatis, est carentia beatæ visionis, quæ est bonum aptum in se illis, & hæc carentia est illis omnino involuntaria, ex hoc autem deducitur carentiam beatæ visionis in animalibus purgantibus non esse veræ, & propria pœnam damni, quanvis enim sit carentia boni apostolice illis, & ratione status, & ratione denudationis a corpore, & nullum aliud impedimentum adit, nisi peccatum; tamen deficit hæc ultima conditio, quia hæc carentia beatæ visionis beatæ in animalibus illis non est involuntaria, sed voluntaria, non quidem perfecte voluntaria, hoc est, spontanea electa, vel gratarum acceptata, quia hi modi voluntarii ibi non sunt, sed quia patientes tolerata, nec remissurantur contra Deum ut faciunt damnati, qui omnino carentiam in odio habent, non sicut animæ existentes in Purgatorio, sed complacent in illa carentia, quia hæc Deus dispergit. Cū ergo hæc pœna non sit in illis omnino involuntaria, & eo præsertim modo, quo est involuntaria proportionata; illa ergo carentia beatitudinis in animalibus purgantibus voluntaria est ex suppositione, quod Deus illam vult, quoque ad satisfaciendum perfectè pro pecatis neceſſitatis est, et autem involuntaria, quatenus est contraria inclinationis charitatis, & naturale desiderium beatitudinis, & ita tristitia potest afferre, quod optimè demonstrat exemplum voluntarii inferioris loc. cit. ex D. Bonav. adducendum, qualsi est pœna, quæ sufficit a voluntate tolerante, sicut cum amans, & desiderans sanitatem infirmatur, sufficit quidem infirmatorem, tamquam pœnam divinitus inflatum, atrambam ab ea liberari procurat, & id est voluntaria directe, & simpliciter, sed involuntaria, & sic tristitiam afferre potest ibi proportionatum.

21 Terti quod spectat ad pœnam sensus, certum est animas Purgatoriorum igne affligi, & cruciari, & hunc ignem corporeo vel sceleratrem, ut expetere indicavit Apostolus 1. Corint. 3. dum inquit existentes in Purgatorio falsos fieri, quas per ignem, & ita docuit Conc. Flor. & ante Cyrillob. 10. in Jo. cap. 14. contra negantes purgatorium, & specialiter contra Grecos negantes ejus ignem. Nec oblitus, quod Paulus dicit quas per ignem, etenim ut Faber advertit d. 36. cit. cum pluribus aliis cap. 4. ab initio illa particula non est diminuens veritatem ignis, sed explicat modum quo illi salvantur, qui est medietate illo instrumento ignis, ut sit sensus, quod ille ignis est pars duplicit potest habere significacionem, vel enim idem significat, ac incommunis, & dicunt pœna damni prefigendam etiam à tristitia consequente, quia in carentia summi commodi sit est; alio modo idem denotat, ac simpliciter, & ita dicitur de pœna sensus, ad quam pertinere dicunt ipsam tristitiam ad amissionem beatitudinis consequentem, extendendo vocabulum sensus ad quodcumque secundum propriam speciem perceptibilem ad differentiam cuiuscumque negativi abolite imperceptibilis, cum in nihil. Et hoc doctrina pater, quando intelligendum est, quod ait Scot. 4. 50. q. 6. N. S. Ad questionem quid, scilicet, pœna damni, ut est carentia boni boni, non est nolita, & consequenter, nisi ad eam sequatur tristitia, loquitur enim de pœna sumpta pro supplicio, non autem pro simplici incomodo, & privatione boni, si enim dari potest pœna fine tristitia consequente, & abique eo, quod sit nolita, unde amentes, & pueri panam damni in bonis temporalibus, & spiritualibus pati dicuntur, quamvis nulla positiva supplicio, hoc est dolore, vel tristitia afficiantur. Sicut igitur Doctor. d. 33 cit. ponit in infantibus cum solo originali decedentibus pœnam damni fine tristitia, & sit pœna esse omnium gravissimam in damnis, quia accedit eis cum tristitia, & desperatione, quibus cum careat eadem pœna damni in infantibus, proinde dicitur elle in eis mitissima; idem pariter in proprio servata proportione dici potest de animabus in Purgatorio existentibus, immodum quod in eis aliquam etiam tristitia deatur, ut mox pœnit.

22 Secundum dubitatur, an in animabus in Purgatorio existentibus sit etiam pœna vermis, sicut est in damnatis. Affirmatur Suarez disp. 46. cit. fct. 1. haec quoque panam pati animas in Purgatorio existentes. Negat, & quidem facit rationabiliter Faber loc. cit. quia ut haber. Scotus 4. d. 50. cit. qu. 6. lit. Q. vermis est quodam tristitia, & remorsus conscientie continuus proper amissionem summi boni commodi, quod est felicitas exterior, in illis autem animabus non erit continua conscientia.

Matriu Theolog. Moral.

Q. 3. cam

O alii necessitatis, sed, & pro defunctis in Christo nonden
ad plenam purgari rite facia. Apud eorum regeditissimum offeruntur.

6 Tertius probatur hęc veritas ex contento omnium Patrum qui schiper unumtamen docerunt de defunctis orandum esse, hinc Divus Gregorius Nisensis oratione pro mortuis, circa medium loquens de justo ex hac vita decadente inquit, quod non poterit ē corpore egestas dimittitatis partis fieri, nisi maledictus animo immixta. Purgatorius ergo absque rite, & Divus Augustinus lib. 2, contra Manich. cap. 60, in fine sic ait. Qui agrum non colaverit, & p̄misum apprimit per se habet in hac vita maledictum in se/su, & post hanc vitam habebit, ut Purgatorium iugum, vel penam aeternam, & lib. 2, t. de Civitate, cap. 24, loquens de iustis, qui cum levibus peccatis ex hac vita decadent inquit. Tale confitetur auctūdīciē diem per penas temporales, quae eorum spiritus patimur, purgatorios atrae suppliciū non trahendos, & Divus Ambrosius lib. 2, epist. 8, ad Faustinum loquens de obitu Sororis ait: Iusque non tam deplorandum quoniam prequondam orationibus erat, nec misericordiam tuam ruit lacrimis, sed magis oblationibus anima eius Domini commendandam arbitror. Ita Cardinali Bellarmio, Suarez, Coninchus, Brancatus, & Faber loc. cit. & alii passim. Quo omnia pridem docerat Divus Bonaventura. d. 20. part. 1. q. 1. uii. huius quodlibetum proponit, & in ea corpore questionis ait, dicendum est, quod sicut dicit Scriptura, & auctoritates Sanctorum, & revelationes plures, & rationes concordant, Ecclēsia universalis confirmat, quae pro animabus Defunctorum orat, abique dubius pol hanc vitam eam penam Purgatorianam, & ratio est quia una via via Domini misericordia, & veritas, & sic autem misericordia parit Dominus, ut veritati hęc justitia non fiat praedictum, idēc dicitur culpam, & penam aeternam, ita tamen quod obligatum senectat penam temporalem, sed ab autem pena non absolvitur in mortem, quoniam status post mortem non repugnat puniōni anima, puniuntur anima, & premiantur, & idēc cum non sint aliqui taliter ramis peccata, quin obligetur ad aliquam penam, nisi fiat per baptismalem gratiam, & ab ea obligatio non absolvitur, & debitor pena non possit cum debito Calum ingredi, neccipit etiā Purgatorium. Ita discutit Seraphicus Doctor loc. cit. ubi etiam solvit rationes, & auctoritates in oppositum adductas modo jam explicato.

7 Quarto deducitur tandem hęc veritas ex destructione fundamenti Hęreticorum, quod faciliter nullum sit discernere inter peccatum veniale, & mortale, sed omnia peccata esse mortalia, & non remitti dicta peccata, quin etiam tota pena remittatur, etiam temporalis. Falsum enim in primis est peccatum veniale non differre a mortali, ut siue ostendimus, sent. disp. de Peccatis q. 6. & clare deducitur expedit. D. Jacobus cap. 1. dicit: *Quisquisque tentat concupiscentia sua, concupiscentia cum conceperit, portat peccatum, peccatum, cum consummatur factum, generat mortem, quibus verbis ut notat Faber disp. 86. cit. c. 1. t. de scribili* Apud eorum preciliū peccati concupiscentia, & inquit post tentationem peccati, qui potest esse finis illo peccato, si refutatio sit, continuo legi peccatum si non factum ex concupiscentia, quia tentat, in parte inferiori oritur delectatio, quia est aliquid peccatum, non tam mortale, si non adit conuentus plenus, & perfectus, & hoc est peccatum veniale, sed pugnatum conformatum fuit, accedens nimis pleno, ac deliberato conuenit, generat mortem, & tunc ex peccatum mortale, si non ergo omne peccatum est mortale, sed datum etiam aliud quod veniale tantum. Falsum est etiam dūus culpam dividit, etiam omnem penam dimittit, ut supra ostendimus, disp. 21 de Penitentia Sacra mento q. 1. t. de satisfactione Sacramentali, expiliū enim contingit, ut post remissam culpam alii qua genitatem temporalis perfolvenda nobis remaneat, & consequenter ex hac vita detestantur ex parte omnia non satisfecerit, tunc igitur post mortem, ante quam Coelum ingrediantur, aliquid pro omni tali pena satisfacere, vel faciliū teneat, & eadem est ratio eorum, quia ab omni peccati mortalitatem immunitur ex hac vita decadent, & cum solis venialibus culpam moriuntur, illi enim post hanc vitam ante Celum ingulum purgari, & puniri debent, ergo etiā indubitate veritas aliquis post hanc vitam temporalibus pgnis est puniendos, pro quibus hic satisfecerunt.

8 Neque obstante adducta Scriptura, siquidem in eis sit tantum mentio de duobus terminis vite per quos homo terminatur, vel ad gloriam aeternam, vel pgnam, & ignem aeternum, Ecclesiastes enim solū afferit statu gracie, vel peccati, five olli. Dei polo hanc vitam esse immutabilem, atque idēc si homo in statu gratiae moriatur filius Dei, aut in statu peccati filius habens, perpetualem futurum, sic etiam D. Joannes in Apocal. loquitur de statu in perpetuum futuro post hanc vitam, & tandem Christus Match. 25. loquitur etiam de statu animarum post judicium futurum, qui solū duplex est, feliciter beatorum, & dannatos, & in eodem sensu loquuntur Patres, quando affuerint duo tantum esse loca, quibus animae Defunctorum recipiuntur post hujus vita discessum, loquantur enim de locis, & statibus in eternum permanentibus, quia contra Pelagianos disputabant aferentes post diem Judicij futurum tertium locum, in quo pueri cum originali ex hac vita decadentes, sine baptismo perpetua quadam beatitudine fruenterunt, quod Patres

impugnari, & damnari, unde Divus Augustinus lib. 1. de peccatis mortali, 18. & 29. q. 14. de verbis Apoll. Alii que in locis duoc loca ait esse hominibus post hanc vitam preparata, Regnum felicitatis aeternam, aut pgnam aeternam, qui Purgatorium est, idēc mentionem de terminis vite faciendo, ut sit in Scripturis adductis, omittitur via, & solū de terminis fit sermo. Itaque ex his auctoritatibus concluditur esse tandem duo loca ultima, in quibus omnes ultimā recipi debent, & perpetuo destinari, Paradisi, feliciter, & infernum, & post judicium universale omnes in hac loca mitcentur esse a Christo domino illis verbis: *Venite benedicti, &c. ut maledicti, &c.* quod optimus Sextus Papadeclaravit in Epist. ad malos Doctores, dicens: *Ego in Scriptura huius tantum loca invenio, Regni, & Gehennae, hoc agnoscere, & mortis, & Purgatorium semper exponit, in qua ad tempus piorum anima corporis soluta extinxit.* Quare ex citatis Scripturis, & alii hec loquentibus non bene deducitur quid post mortem aliis locis non detur, in quo ad tempus pgnam peccatis iam remissis debita purgantur, loquantur, qui post die extremi universalis judicii existabit. Ita Cardinali Bellarmio, Suarez, Coninchus, Brancatus, & Faber loc. cit. & alii passim. Quo omnia pridem docerat Divus Bonaventura. d. 20. part. 1. q. 1. uii. huius quodlibetum proponit, & in ea corpore questionis ait, dicendum est, quod sicut dicit Scriptura, & auctoritates Sanctorum, & revelationes plures, & rationes concordant, Ecclēsia universalis confirmat, quae pro animabus Defunctorum orat, abique dubius pol hanc vitam eam penam Purgatorianam, & ratio est quia una via via Domini misericordia, & veritas, & sic autem misericordia parit Dominus, ut veritati hęc justitia non fiat praedictum, & idēc dicitur culpam, & penam aeternam, ita tamen quod obligatum senectat penam temporalem, sed ab autem pena non absolvitur in mortem, quoniam status post mortem non repugnat puniōni anima, puniuntur anima, & premiantur, & idēc cum non sint aliqui taliter ramis peccata, quin obligetur ad aliquam penam, nisi fiat per baptismalem gratiam, & ab ea obligatio non absolvitur, & debitor pena non possit cum debito Calum ingredi, neccipit etiā Purgatorium. Ita discutit Seraphicus Doctor loc. cit. ubi etiam solvit rationes, & auctoritates in oppositum adductas modo jam explicato.

9 Quinto quamvis Convenientiae Catholici omnes dari locum animantium purgantium, qui dicitur Purgatorium, in quo decidentes in gratia pgnas peccatorum in perfervunt, pro quibus hie non plene fastis erunt, non tam omnes convenient in hunc modi loco fastigando, sed ubi sit Purgatorium, quia de hoc nullum certum habemus Scriptura testimoniū, nec Ecclesie determinacionem. Unde aliqui dixerunt Purgatorium non esse in una certa mundi parte, & loco determinato, sed esse locum indeterminatum, & variis in locis animas ad purgandum deparet præterea verò illis in locis, in quibus peccaverunt, quam sententiam amplius est Ugo de S. Victore l. 2. de Sacram. p. 16. c. 4. quod prolat ex pluribus revelationibus, quas afferunt D. Gregorius lib. 4. Dialog. c. 25. & 55. Petrus Damiani Epist. 1. ad Desider. cap. 7. & alii Patres, quare concludit probabilitas esse unquamque purgari, ubi posita peccata committit. Communis tamen sententia Theologorum est, ut respat. Faber notis disp. 36. cit. c. 2. Purgatorium loquendo secundum legem communem & ordinariam, dicitur, ut locus purgatorii, ut Deo institutus, est ut animi purgatur, sive expiat a reatu pgnarum temporalium, quae peccatis mortalibus, aut venialibus quoad culpam remisit debentur, fundamentum est, quia ut dictum est art. p̄r. dūm in hac vita peccatum mortale remittitur, & pena aeterna ei debita, non temere tollitur obligatio omnis pgnae temporalis, sed aliquando, & sapienter in Purgatorio luenda, ut in Cone. Florent. determinatus est, sive in Constitut. unionis, & denud in Trident. fest. 6. can. 30. his verbis, Si quis post acceptam justificationis gratiam cuiuslibet peccatori penitentem in illa culpam remitti, & reatum aeternam pgnam deleri dixerit, ut nullus remaneat reatus pgnae temporalis exsolventur, vel in futuro seculo, quod aliquis ex multis casibus in Sacra Scriptura narratis manifeste colligi, cum enim Deus de libibus suis peccata graviora admittat, & pgnas aeternas eis debitan, adhuc tamen temporalis aliqua pgnae puniebat, ut cum ejus misericordia etiam iustitia admixta appearat, ita Mundi initio Gen. 3. Deus primis parentibus gravilimum inobedientiam peccatum, & pgnam aeternam condonavit, sed eis pgnas temporales inmixxit, viro quidem dicens: *In future vultus sui visceris pane rite, donec reverberis* Mosis Theolog. Moral.

Quæstio II. Articulus II.

seioribus partibus ejus est quafdam animas justas, quae Deum laudant, ut illud Apolloli ad Philippien. 2. In nomine Jeſu, omne genitū sit, Cœleſtium, Terrificum, & Infernum, quae verba ultima de animalibus in Inferno damnatis utique intelligi nequeunt, quia tantum abest ut Christo genua flecant, quod potius illum continuo blasphemant juxta illud Superbia eorum, qui se derunt, ascendit semper, unde solam de animalibus. Putatorii intelligi pollunt.

Confirmatur id etiam ex illo Psalm. 113. Non moriū laudunt se Domine, neque omnes qui descendunt in infernum ex quo colliguntur etiam aliquos, qui in Inferno defendunt hoc est, in inferiores terre partes Deum laudare, & cum ergo de damnatis in Inferno neque intelligi, ut dictum est, refutat ut de existentia in Purgatorio intelligi debeat, ut communiter Patres exponunt, & rursus idem deducitur ex illo Apoc. 5. Nemo invenerit eum dignus aperte librum neque in Calo, neque in Terra, neque sub terra, & certum est Iohannem non enumerare nisi iustos unde deducitur etiam sub terra iustos esse, scilicet, auimus Purgatorii, & idem indicant sibi verba, quae addicunt solent Ecclēsias. 24. Penteabo inferiores parentes, & inspiciam opus aeternitatis, & illuminabo omnes sperantes in Domino, ex quo loco probari etiam solet delectus Christus ad infernos. Denum huic etiam communis sententia faveat verba, & collecta, quae in Sacrificio Missie dicuntur pro Defunctis: *Libera Domine animas fiduciarum defunctorum de patri lastri, & de profundo lacu, eternam penam iste inferni, de quibus ibi Ecclesia loquitur, utique non sunt pietate damnatorum, quia illi redemptio amplius non sunt capaces ergo his verbis liberationem per animarum a Purgatorio, non abernato. Neque dicas Ecclesia orare ad p̄ræcavendum eas a pgnis inferni, representando diem obitus illarum; nam Ecclesia illis verbis orat pro anima iudicata, & iudicatur enim anima nostra Rati, ac a corpore separatur; igitur ne fructu orez, supponit animas illas in Cœlo non esse, quia tunc nostris orationibus non agent, sed apud inferos non autem in Inferno inferiori, nam in eo nulla ibi redemptio, sed illi in Inferno Superiori, quod est Purgatorium, & orat ab illo liberari ergo Purgatorium est in loco inferiori. Ita Autores omnes adduci, & alii passim.*

ARTICULUS SECUNDUS.

Quibus causis Purgatorium fuerit a Deo institutum.

11 Cum tantummodo fidellum justorum anima in Purgatorio destinatur, quae ab omni mortalitate culpa reatu ex hac vita decesserunt, sequitur ex dictis articulo præcedenti ut ob duas tantum causas ibi purgari debent, nimis, vel pro pgnis temporalibus, quae peccatis mortalibus, aut venialibus, quoad culpam remisit debentur, pro quibus plene, & integrè in hoc seculo non fastis erunt, & corporibus exieruntur, quia circa hoc punctum aliquis contingit difficultas in hoc articulo, ex dictis superius pgnas sunt breviter declarandas juxta mentem nostri Doctoris 4. d. 21. q. 1. ubi hanc duplicitem causam assignat.

12 Primo convenient Doctores, & Catholici omnes causam finalē eur status medius, vel locus Purgatorii, ut Deo institutus, est ut animi purgatur, sive expiat a reatu pgnarum temporalium, quae peccatis mortalibus, aut venialibus quoad culpam remisit debentur. Fundamentum est, quia ut dictum est art. p̄r. dūm in hac vita peccatum mortale remittitur, & pena aeterna ei debita, non temere tollitur obligatio omnis pgnae temporalis, sed aliquando, & sapienter in Purgatorio luenda, ut in Cone. Florent. determinatus est, sive in Constitut. unionis, & denud in Trident. fest. 6. can. 30. his verbis, Si quis post acceptam justificationis gratiam cuiuslibet peccatori penitentem in illa culpam remitti, & reatum aeternam pgnam deleri dixerit, ut nullus remaneat reatus pgnae temporalis exsolventur, vel in futuro seculo, quod aliquis ex multis casibus in Sacra Scriptura narratis manifeste colligi, cum enim Deus de libibus suis peccata graviora admittat, & pgnas aeternas eis debitan, adhuc tamen temporalis aliqua pgnae puniebat, ut cum ejus misericordia etiam iustitia admixta appearat, ita Mundi initio Gen. 3. Deus primis parentibus gravilimum inobedientiam peccatum, & pgnam aeternam condonavit, sed eis pgnas temporales inmixxit, viro quidem dicens: *In future vultus sui visceris pane rite, donec reverberis* Mosis Theolog. Moral.

Q. 2

eam determinat, vel saltem ei similem, qualis sequi solet in anima, cum corpus, cui conjuncta est, adiuturis ac tantundem pati ab igne per solam actionem intentionalem, quantum si huic conjuncta esset actio physica, & realis adiudendi, ac proinde ad infinitandam quantitatem, & qualitatem peccata damnatorum potuisse Scripturas, & Patres eum omni proprietate dicere, quod a iuratur, & cruciantur ab igne. Videantur igitur omnibus ista, & disputatione de pena sensus, & applicentur in proposito, quamvis enim ibi sit ferme de igne Inferni, tamen illa omnia hic quoque locum habent in Purgatorio, cum etiam ipsis isti sit corporeus, & crucis soritus, & animis purgantes, de quo rursus agimus infra disp. 26, q. 1, art. 2.

24 Quartò præterea dubitatur, Utrum anima in Purgatorio torqueatur a Demonibus, tamquam divina justitia Ministris. Affirmant aliqui ob quadam visiones, & apparitiones, quibus huius significata videtur, patet in vita D. Bernardi lib. 1, cap. 10, in qua dicitur quendam Religiosum illi apparuisse cum quaruor, qui ipsum dilababant, & postea suisse liberatum precebis eiusdem Sancti, & idem etiam sicutius ex Beda lib. 3. Histor. Anglie. c. 19, & alii. Negant tamen communiter Theologici, ut D. Thomas, D. Bonaventura Ricardus, & alii 4. d. 20. & 21, quos sequuntur Suar. fecit, et Conich. de Purgatorio disp. 17, dub. 3, in fine Faber, & Brancatus noster, & alii Recensiones patrum, quia sententia probari potest ex indecentia, quia foret, si anima illi benedicta a Demonibus affigeretur, non enim conveniens videat Deum Demonibus uti, tamquam ordinariis Ministri ad amicos suos puniendos, id enim non faceret in divine justitiae executionem, sed potius ex odio in genus humandum, & peccata voluntate, ut faciunt in Inferno; tunc enim quia indecens omnima videtur, ut anima eorum, qui finaliter vindictam contrā Demones in hac vita reportantur, puniantur ab eisdem, ut divina justitia Ministris, eisque in altera vita in punitione subiiciantur, quare concludunt Deum non uti Demonibus, tamquam sua justitia Ministris ad puniendas animas in Purgatorio existentes, sed ipsi ministris immediata per ignem tamquam per instrumentum obedientiale eas punire. Neq; obstant visiones, & apparitiones aliae, cum sit simbolica, & allegorica, & à Sanctis narrata hoc modo ad offendendam penarum illarum acerbitudinem, quia à nobis intelligi nequeunt, nisi per exempla nobis connaturalia.

25 Postremo advertendum est, quod eti detemus ignis formalis tristitia aferat etiam atque in Purgatorio existentes, quia illi nolita, atamen alio modo est nolita, quia ad dannatis, ut supra dicebamus etiam de peccata danni, etenim dannati odio habent illam præteritam, quia est à Deo effectiva, anima vero Purgatorio sub hac ratione illam non abhorrente, nec odio habent, quia hic est actus inordinatus, qui in animabus illis in Ita gratia existens locum habere non posse; quare dicens quod est ab eis nolita, etiam de peccato, quia rationabile non videatur deinceps omnima videtur, ut anima eorum, qui finaliter vindictam contrā Demones in hac vita reportantur, puniantur ab eisdem, ut divina justitia Ministris, eisque in altera vita in punitione subiiciantur, quare concludunt Deum non uti Demonibus, tamquam sua justitia Ministris ad puniendas animas in Purgatorio existentes, sed ipsi ministris immediata per ignem tamquam per instrumentum obedientiale eas punire. Neq; obstant visiones, & apparitiones aliae, cum sit simbolica, & allegorica, & à Sanctis narrata hoc modo ad offendendam penarum illarum acerbitudinem, quia à nobis intelligi nequeunt, nisi per exempla nobis connaturalia.

26 Primum loquendo de peccata communis Doctorem opinio est, peccatum Purgatorio acerbiorum esse qualibet pena huius vita, ita D. Th. D. Bonaventura, & Paludanus loc. cit. Scorsus noster 4. d. 21. q. 1. §. Intra quæstione, & alii patrum, quod probant pluribus Sanctorum auctoritatibus, præfertum vero D. August. 21. de Civit. Dei cap. 27, ubi loquens de igne Purgatorio inquit: Gravior erit ignis uiles, quam quicquid homo pati potest in hac vita, & lib. de cura pro mortuis agenda c. 18, loquens de eodem igne ait: Et si eternus non sit, mir o rameo modo gravior est, excedere quenes possit, quia aliquis in hac vita passus est, & D. Anselm. 1. Corint. 3. art. Scordum est, quod gravior est ille ignorans, quam quicquid homo pati potest in hac vita, & in Euclid, loquens de peccatis Purgatorio ait: De quibus minimum

maius est, quam maximum, quod in hac vita excoegerari possit, & plures alias auctoritates adducit Brancatus noster disp. 27, cit. a. 8. Scorsus autem loc. cit. præter Sanctorum auctoritates hanc rationem adducit, quia illa pena est involuntaria, & quo magis est involuntaria, tanto minus est satisfactoria, & idem debet, esse major, quam pena hujus vita, que potest esse aliquis modo voluntaria, ut in superioribus dictum est, quam rationem tangit etiam D. Bonaventura, cit. p. 1. art. 1. q. 1, ubi ait, quod Dei iustitia magis acceptat penas absolute voluntarias, & a nobis misericordias electas, quam alias ab extrinseco illatas, licet acceptas, quia in illis totus est voluntarium purum, in illis vero est aliquid de involuntorio mixtum. Rationalibiliter ergo Deus ordinavit, quod pena Purgatorio sit major penis hujus vita, quia homo in hac vita abutus est tempore fisci conceperat ad benignorem compensationem faciendam.

27 Hanc tamen communem afectionem limitat D. Bonaventura, cit. & dicit, posse aliquando dari maximam penam hujus vita, quia sit maior aliqua pena minima Purgatorio, potest enim aliquis esse, quia non purgare debet aliquod levissimum, & proper illud non videtur tantum penam mereri, illam igitur afectionem, quod propter Purgatoriū omnem panam excepta diuina vita, ut S. Doctor, intelligentius est secundum regulam Philosophi, si optimum in uno genere est melius optimo in alio genere, & hoc simile est alio melius, similiter intelligentiam est hic, quod illa sit major, non quia minima sit maior maxima in hoc genere, sed quia maxima in illa genere major sit maxima in hoc genere, quod probat ex D. Greg. dicens, quod balsam revelatum esse quodammodo animas in nostra esse punitas. Vale igitur S. Doctor, quod omnis pena Purgatoriū sit major omni pena huius mundi secundum genus non individuo, ita quod comparando maximam penam Purgatoriū cum maxima huius vita, & comparando minimum penam Purgatoriū cum minima pena huius vita, semper Purgatoriū pena major est ita comparando autem maximam penam huius vita cum minima pena Purgatoriū, at parum huius vita est maiorem illa Purgatoriū, & ratio etiam id suaderet, quia rationabile non videatur deinceps omnima videtur, ut anima eorum, qui finaliter vindictam contrā Demones in hac vita reportantur, puniantur ab eisdem, ut divina justitia Ministris, eisque in altera vita in punitione subiiciantur, quare concludunt Deum non uti Demonibus, tamquam sua justitia Ministris ad puniendas animas in Purgatorio existentes, sed ipsi ministris immediata per ignem tamquam per instrumentum obedientiale eas punire. Neq; obstant visiones, & apparitiones aliae, cum sit simbolica, & allegorica, & à Sanctis narrata hoc modo ad offendendam penarum illarum acerbitudinem, quia à nobis intelligi nequeunt, nisi per exempla nobis connaturalia.

28 Secundo loquendo de peccata communis Doctorem opinio est, peccatum Purgatorio acerbiorum esse qualibet pena huius vita, ita D. Th. D. Bonaventura, & Paludanus loc. cit. Scorsus noster 4. d. 21. q. 1. §. Intra quæstione, & alii patrum, quod probant pluribus Sanctorum auctoritatibus, præfertum vero D. August. 21. de Civit. Dei cap. 27, ubi loquens de igne Purgatorio inquit: Gravior erit ignis uiles, quam quicquid homo pati potest in hac vita, & lib. de cura pro mortuis agenda c. 18, loquens de eodem igne ait: Et si eternus non sit, mir o rameo modo gravior est, excedere quenes possit, quia aliquis in hac vita passus est, & feci que procedit ex chrysanthia, quod Deum offendit. Tandem ait D. Bonaventura, 4. d. 6. p. 1. a. 2. q. 2. quod ignis purgatorii materialis est materialiter animas puniens, nec modum curiosus humani intellectus, querat, ubi divina justitia occulte sit ordinata, quia Seraphica doctrina est valde notanda.

ARTICULUS SECUNDUS.

De gravitate, & acerbitate penarum Purgatori.

29 Secundo loquendo de peccata communis Doctorem opinio est, peccatum Purgatorio acerbiorum esse qualibet pena huius vita, ita D. Th. D. Bonaventura, & Paludanus loc. cit. Scorsus noster 4. d. 21. q. 1. §. Intra quæstione, & alii patrum, quod probant pluribus Sanctorum auctoritatibus, præfertum vero D. August. 21. de Civit. Dei cap. 27, ubi loquens de igne Purgatoriū inquit: Gravior erit ignis uiles, quam quicquid homo pati potest in hac vita, & lib. de cura pro mortuis agenda c. 18, loquens de eodem igne ait: Et si eternus non sit, mir o rameo modo gravior est, excedere quenes possit, quia aliquis in hac vita passus est, & feci que procedit ex chrysanthia, quod Deum offendit. Tandem ait D. Bonaventura, 4. d. 6. p. 1. a. 2. q. 2. quod ignis purgatorii materialis est materialiter animas puniens, nec modum curiosus humani intellectus, querat, ubi divina justitia occulte sit ordinata, quia Seraphica doctrina est valde notanda.

illis penam quoque damni vere, & propriè dictam dicant acerbas esse super omne malum temporale, quod homo pati possit in hac vita, cum D. Thoma 4. d. 21. q. 1. art. 1. ubi inquit hanc penam esse gravissimam ex parte privacionis tantu boni, quia licet temporalis sit, majus tamen malum merito extimatur, quia quodlibet temporale bonus vita presens, & consequenter tristitia ortam ex illi malo apprehenso esse majorum quolibet dolore, vel tristitia hujus vita. Fundamentum est, quia magnitudine tristitia oritur ex magnitudine boni amissi, seu mali præsentis, & ex vehementi oris illius consideratione, & ex magna affectione ad illud huc autem omnia excedunt in penam, talis enim est visus, & beatitudo celestis, ut possit illius vel per diem excedat omnia bona hujus vita sumpta, & per diuturnum tempus possit; anima autem ille sancte optimè gravitatem talis mali ponderant, & probabilis esse quadruples decimes per spatium centum, vel ducentorum annorum, & in fine mundi aliquas, quae multa adhuc habebunt per solvenda, intensissimis penas multandas esse, quia brevissimo tempore eas per solvenda debebunt. Et ex his deinceps sequitur, quod solet inter vulgares, & simplices dicte de pena omnis animi in Purgatorio debet vernali, septem vero debita mortali, nullum quoque habere fundatum, cum neque ex Sacra Scriptura, neque ex Conciliis neque ex traditionibus, vel Patriarchis debatur. Ita Bellarminius, Suarez, Conich, Faber, & Brancatus ex nostris, & alii patrum.

30 Quartò quantum ad intentionem penarum Purgatoriū difficultas est dicitur penas semper durens in eadem intentione, vel paulatinus minuantur. Prima sententia Bellarminius, Henricus, & aliorum, affirmat penas Purgatoriū non durare semper in eadem intentione, sed mitigari, & paulatinus decreescere, quod probat, quia licet illa anima eandem penam per patientem, sive danni, sive sensus, tamen quanto magis approximatam ad finem eo magis minuit dolor. Deinde, quia etiam per suffragia dictæ penas diminutionem accipere possunt singularium animalium; quia doctrinam amplectunt etiam Suan. disp. 46. cit. febr. 3. Stephanus à Sancto Gregorio de divine pietatis vinculis lib. 3. c. 39. de Purgatorio, & alii plures tam veteres, quam recentiores.

31 Tertio quantum ad durationem penarum Purgatoriū difficultas est dicitur penas semper durens in eadem intentione, vel paulatinus minuantur. Prima sententia Bellarminius, Henricus, & aliorum, affirmat penas Purgatoriū non durare semper in eadem intentione, sed mitigari, & paulatinus decreescere, quod probat, quia licet illa anima eandem penam per patientem, sive danni, sive sensus, tamen quanto magis approximatam ad finem eo magis minuit dolor. Deinde, quia etiam per suffragia dictæ penas diminutionem accipere possunt singularium animalium; quia doctrinam amplectunt etiam Suan. disp. 46. cit. febr. 3. Stephanus à Sancto Gregorio de divine pietatis vinculis lib. 3. c. 39. de Purgatorio, & alii plures tam veteres, quam recentiores.

32 Tertio quantum ad durationem penarum Purgatoriū aliquia certa sunt, & aliqua incerta, certum in primis est penam illam non esse eternam, sed temporalem, & ita non possunt Scottus cum communī Ecclesiæ confessio 4. d. 19. lib. D. & 21. q. 1. quod expreſſe ex illo D. Pauli deducitur. Corinth. 3. saluſteris ſtamē ſtamē quā peregrinam, quibus verbis significata animas Purgatoriū ab illis penis tandem evasuras, certum est, etiam nullam ex eis ab eis liberari, donec sit plene purgata vel per propriam fatigacionem, vel per aliorum precies, & suffragia, quia anima semel in carcere illum coniacta, donec solvere uitumum quadrante, non liberatur, ut Christus ipse inquit March. 5. plene autem purgata statim inde liberatur, & ad visionem Dei admittuntur, cum nihil amplius remaneat, quod eas ab ingressu Celorum retardare possit; ut definitum est in Conc. Florent. ſess. ultim. & Trident. ſess. 6. cant. 30. Rursum certum est penam hanc Purgatoriū non esse ultra diem Iudicii protractionem, quod ex March. 25. colligitur, ubi dicitur omnes aduloti, qui bonum, vel malum operari potuerunt, secundum opera eorum judicabuntur, & boni in Celatum, mali autem ad infernum finaliter deputabuntur, insuper certum est multas ante dies Iudicii esse liberandas communī Ecclesiæ confessio, & ratio est quia plures parvam penam habent purgandam, id est brevi tempore purgari possunt, vel per aliorum suffragia liberari, unde durationem penarum illarum non est equalis in omnibus Purgatoriū animalibus, quia non omnes ex hac vita decadunt cum equali obligatione, & reatu ad penam pro peccatis remissi solvandam & in haec sunt dictis contenti patres, & Doctores omnes contenti.

33 Sed pro facilitate hujus difficultatis solutione cum distinctione procedi debet; vel enim sermo est de pena danni, quæ conflit in tristitia carentiam beatitudinis conaturaliter consequente, vel de pena sensus, quæ ab agente extrinseco corpore inflatur, nempe ab igne, si de prima pena sit ferme, valde probabilis est semper diminuiri, nec in eadem intentione durare, & respondet evidens, quia objectum hujus tristitia semper continuo fit minus, quatenus semper magis, & magis approximat tempus, quo anima ad Celum transire debet, & beatificari, & desiderium videtur Deum semper magis complectur per approximationem ad ipsum Deum videndum ambo, quia non omnes ex hac vita decadunt cum equali obligatione, & reatu ad penam pro peccatis remissi solvandam & in hac sunt dictis contenti patres, & Doctores omnes contenti.

34 Difficultas tamen est, ac incertum, quanto tempore dureatur, cuiuslibet purgantis pena, quia quanto tempore unaquaque anima pro singulis peccatis sive mortalibus remissis, sive venialibus puniatur. Soto 4. d. 19. q. 3. art. 2. in fine circa hoc dubium ita difficitur. Crediderunt numquam aliquem in Purgatorio vivi annis extitisse, inquit ut mea fuit opinio, nec decem, nam cum nemo illi sit, nisi Dei amicus, contrito ejus, & poli Christum passum Sacramenta, & suffragia, & bona, quæ egit, opera ad eum in eis fatigacionis accedit, in summa non est credibile, ut quos penarum accumulatione expedire Deus brevis inde potuit temporis prolixitate detinet, hec Soto l.c. Communis Doctorum sententia docet, quoniam plures animas ex penis Purgatoriū longe maiori tempore decineri, ac proinde terminū assignari non posse ultra quem Purgatoriū pena non daret, & huic communī sententia contra Sotum faveat ipsius Ecclesiæ praxis, quæ suffragia etiam pro animabus illorum offerre solet, quia revelationes illæ diminutionem penæ quod intentionem sufficienter significant, cùm solus significare possit

Q. 4. dimi-

diminutionem poenarum quoad temporis diuturnitatem, & maiorem ad tempus beatitudinis approximationem, vel illius tristitia diminutionem, que ex earentia beatitudinis resulat, cuius tristitia objectum temporis decrebat, ut diximus, ex quibus patet pro neutra sententia solidum esse fundatum, & utramque probabiliter sustineri posse.

35 Quinto queri solet, An possint animae Purgatorii ante initium purgationem ad tempus inde exire, hoc est, an illa anima tuto illo tempore, ita finiti loco additi, ut etiam velint inde egredi nequeant, adeo cōtinuus illi carcer sit veluti pars gravitatis illius poenarum, Parres, & Theologi omnes communiter negativē respondunt; & aliqui ratione reddunt, quia anima separata non potest moveri localiter arbitrio suo, nec etiam virtute motiva Angelorum, vel Demonum, sed soli Deo talis motio reservatur eis. Sed haec ratio falsum assumit, ut bene Suarez advertit disp. 46. cit. in fine, nam anima etiam à corpore separata potest moveri virtute sua non minus, quam Angelus, nisi a Deo impeditur, ut ex professo probavimus in li. de Animā disp. 8. q. 3. de locis mortuorum locali anima separata; potest etiam Demonē virtute naturali moveri, si à Deo permittetur, quamvis de facto non possit, quia à Deo non permittitur. Ratio ergo in ordinationem divinam, & legem divinā iustitiam rediendam eis, quia ibi animas detinet, damnatas quidem violentes, & coacte in inferno, purgantes vero voluntarie in Purgatorio, quia divinam voluntatem, & ordinacionem, cognoscunt eique voluntarie, & libenter se submittunt. Hoc tamen lex dispensabilis est, ut Patres communiter docent, unde D. Aug. l. 10. c. 16. probabiliter credit veras esse apparitiones, quia multiores leguntur ex divina permissione in bonum dictarum animatum, & in exemplum viventium, ut legitur etiam apud D. Greg. 4. Dial. Bedam, & alios, & Aug. adducunt praesertim in exemplum animam Moyis, & Eliae, que tunc erant in Limbo. Ideam ergo verisimile est ex dispensacione divina animabus Purgatorii ac quando contingere posse, ut suadent exempla quadam ad dictis Patribus relata. Adverendum tamen est cum Suan. i.e. quando haec dispensatio fit, postquam animatum apparentium non interrupit, quia ignis illi sicut demones in hoc aera cruciat, & torquet, ita etiam illas animas continuo torturare, & purgare potest, ut in eisdem visitinibus relatis à Patribus ostentum est, & hoc etiam ratio ipsa fuderit, quia talis poena intermissio carum potius poenam augeret, quam minorem, tempus beatitudinis amplius diffundendo.

34 Postremo queri solet, an pena Purgatorii voluntaria sit, quam difficultatem ex instituto tractat, & refutat D. Bonaventura, dist. 20. cit. p. 1. art. 1. qu. 3. ubi in corpore quicunque sit aliquis poenam dei tricupliciter voluntariam; uno modo affluitur à voluntate imperante sicut ei poena penitentiale; alio modo quia sustinetur à voluntate acceptante, sicut ei poena Martyris, quae ad eos placet, quod ab liberari non vellent. Tertiò modo est quodam pena, quod sustinetur à voluntate tolerante, ut poena, quae est in patientia, ita quod ejus oppositum est in desiderio, sicut cum amans, & desiderans lanitatem inanimatur, sustinet quidem infinitatem, tamquam pugnare divinitus inflitum, attamen ab ea liberari procurat, & hoc modo inquit Sancus Doctor voluntariam esse poenam purgatoriam in viris iustis, qui voluntariam eam sustinent, & desiderant vehementer ad gloriam pervenire, & alios ibi ad hoc auxiliū praebere. Hoc etiam deducitur ex jam dictis libra. sent. disput. de Actibus humanis ubi diximus voluntarium esse duplex, absolute felicitate, & conditionatum primum est, quando voluntas circa aliquod objectum elicit actum prosecutionis, vel electionis auctoritatem, & non ex suppositione aliquorum circumstantiarum, quod accidit quoniam sequeuntur quod aliquod objectum bonum ab eo illo incommode latenter apprehensum conditionatum vere est, quando voluntas absolute, & secundum eum non sicut aliquod objectum, nihilominus, ut aliquod magis malum evitatur, vel aliquod magis bonum obtinetur, prosequitur illud quod sibi concommodum absolutum non est, & hoc modo volita sunt omnia mala illata, quae liberant à majori malo, vel ad finem aliquam bonum conducunt, ut patet de incisione brachii, vel curia in periculo mortis, proiecione mercurii in calu temperfici, & similibus: & hoc voluntarium conditionatum duplice adhuc contingere potest, nempe per electionem, potest enim aliquis ob meliorem finem, vel ad magis malum evitandum ex seipso aliquod incommode eligere, ut de penitente dictum est, vel per simplicem acceptationem, potest enim non eligere illud incommode, si tamen adveniat ab extremitate aliquo graveranter acceptare ob meliorem finem, vel ad fugiendum magis malum, ut de martyre dictum est, vel tandem per puram toleratiā, ut poena quae est in patientia, ita quod ejus oppositum est in desiderio, & hec acceptatio, & sufficiens malorum voluntaria est etiam satisfactoria, & virtuosa, docet Trident. in sef.

14. can. 13. in his enim patientia virtus maximè versatur, quae doctrina est Scoti 4. dist. 14. quest. 1. ar. 3. §. De secunda consu-

stione.

35 In proposito igitur dicendum est, poenas Purgatorii esse animabas illis voluntarias, non absolute, sed conditionatae, non quidem absolute, quia poena, & incommoda non sunt objecta profecionis absolute, hec enim bonum recipi, sed tantum conditionatae, quo pacto volita sunt omnia mala illa, quae ad finem aliquam bonum conduceant, vel liberant à majori malo, & sicut aliquando possint etiam eligi mala, ut sunt penitentiae spontē afflumpes, & ejusmodi mala fint magis voluntaria, in genere conditionatorum, & adhuc tamen sunt etiam voluntaria, quando non eliguntur, sicut non ita perfecta, sicut prius, aliquo actus patientia in misis ab extremis scilicet virtutis non esse, cuius oppositum docuit Christus Dominus Luce 22. la patientia nefra possidere anima vestras. Denique siquid oblatas, maxime est, quia anima purganda trahitur de poenis, ergo non sunt voluntariae, quia tristitia est de rebus, quia nobis nolentibus accidunt. Sed satis certa ex superiori dictis consequentia non valere, cum poena enim multipliciter voluntaria dici possit, & quod una ratione voluntaria est, possit alia ratione dici involuntariam, potest, ut sic aliquam affecte tristitiam tali involuntarii, proportionata, nam diximus art. praeced. num. 12. Accedit ad tristitiam sufficiere quoque interdum positionem objecti conditionatae ex Scoti 3. distinc. 15. qu. univ. S. Pater dico, ubi ait Christum Dominum absolute voluntatem passionem, & mortem, ut patet ex illo l. 15. oblatas est, quia ipse voluntas, & nihilominus tristitia, pugnare possit, & pugnare est anima mea inquit ad mortem, hæc autem tristitia ex nolitione absoluta mortis procedere non potest, sed tantum ex conditionata, quam illis verbis expressum, Pater si posse est, transcas a me Calix iste.

ARTICULUS TERTIUS.

De quibusdam aliis ad statum purgantium spallantibus.

36 Primo queritur, Quia ratione animae corporibus egredi possunt, & ad loca destinata defundantur, & difficilis est, quando hoc judicium particulare fiat, a quo fiat, ubi fiat, & quomodo ad locum sibi destinatum defundantur. Quidam putant hoc à Demontibus fieri, quod fatus probable est, si vera etiam sententia dicuntur eas etiam in Purgatorio à Demontibus traheri, per enim est ratio, ut si demones eas coram Deo acculerent, & iudicassent torturam, etiam ad locum supplicii deducant. Verum cùm haec sententia sit superius rejecta art. 1. hujus questionis num. 24. dicendum est cum D. Bonavent. dist. 20. cit. p. 1. art. 1. qu. 5. in corpore questionis, probabiliter est, quod in egestate anima à corpore afflita, & spiritus bonus, & spiritus malus, unus, vel plures, & tunc secundum veritatem terri sententiam & si bona est, per ministerium boni Angeli, vel advenient in Coelum, vel in Purgatorium, quoque possunt purgari fuerit, per eum ministerium educantur, ita quod ipse solus sit deductor, & non tortor, sicut vero malus per ministerium demonum ad infernum, ita in hac difficultate discutit Sancus Doctor loc. cit. Unde juxta ejus mentem dicendum est statim a morte hominis animam ipsius judicari, & quod etiam docuit D. Thomas in 3. part. qu. 59. art. 5. dist. 1. & sequuntur Bellarminus, Suarez, Coninchius, & alii Recentiores passim, & clare deducunt ex Scripturis, nam Luce 23. latroni dicitur, Hodie mecum eris in Paradiso, & 16. de Epu- lone dicitur, Mortuus es tu deus, & sepultus es in Inferno, ex quo colliguntur justorum animas statim ad Coelum deduci post mortem, si ab omni peccato sunt puri, dannatos vero statim in Infernum detrudi, utrumque autem semper Iudicis sententia procedit, quia illis gloria decernitur, illis vero poena eterna: eodem ergo modo de his discurruntur est, qui ad Purgatorium mittendi sunt.

37 Deinde ex eadem D. Bonaventura doctrina, ut latissim probabile deducitur, animas iudicari in ipso loco, in quo à corporibus decidunt, quia si alio duci debent, cum hoc in infanti ferentur, aliquam moram inter mortem, & iudicium intercederet, atque ita non statim a morte hominis eius anima iudicaretur, sed paulo post, tunc quia conveniens non videtur animas peccato inquinatas, ut sunt dannanda, vel alio quo veniali ut purganda, primò ad Coelum deduci, ut iudicentur, & inde ad locum supplicii reduci. Rursus probabiliter est, dicunt Suarez, Valentia, Coninchius, & plures alii, hoc iudicium a Christo homine fieri, iuxta illud Joann. 5. Neque enim Pater iudicat quemquam, sed omne iudicium deus filio, unde Matth. ult. Christus ait, omnem peccatatem in Coelo, & in Terra sibi datam, quod etiam de hac iudiciorum potestate intelligendum est.

in Lybō, & ista certitudine media est inter certitudinem vix, & patriz, & in patria enim est certitudine evanescere expectationem, & timorem, in via vero est certitudo expectationis immixta timori, quia quilibet labi potest, dum est viator, in Purgatorio autem est medio modo, scilicet certitudo expectationis eorum, quae nondum obtinuit, sed est evanescere timoris propter confirmationem liberi arbitrii, quia deinceps se pecare non posse, & sic patet, quod est major certitudo, dum evanescatur timor de lapī, & illi evanescatio non est per anima majoris perfectionem, sed per status mutationem, quare concludit S. Doctor, quod in Purgatorio est certitudo media inter certitudinem vix, & patriz, cum certo sciens, quia illibet determinatur ulterius labi non posse. Dices si in Purgatorio augeretur certitudo, augeretur etiam consolatio, & minueretur flattery; ergo si est liberi major certitudo, est minor afflictio, quam in presenti, sed non est minor, sed maior afflictio, quam in presenti, ut patet ex dictis, ergo est minor certitudo. D. Martini dicitur, quod Diabolus alfabat ad ejus obtutum; unde dicit. Quid adhuc hic crux beatis? etenim ut ait S. Doctor loc. cit. ad 2. non alfabat Diabolus, ut ad Purgatorium adducatur, sed quia cupiebat in fiduci calcaneo, & per hoc detrahatur in abyssum.

38 Secundo queritur, an anima Purgatorii sint certe, & secundum propria salute. Quidam putantur inter alias poenas, quae reperiuntur in Purgatorio, unam esse incertitudinem de propria salute, quia pene cruci omnes animas purgantes alterius Lutherus, antequam Purgatorium totaliter negare aliquas vero tantum, & non omnes iuxta Dei dispositionem dixerunt Carthusianus, Michael Bajus, & alii nonnulli, cui opinio adhucferuntur etiam aliud apud Divum Bonaventuram d. 20. cit. art. 1. q. 5, qui dicebant, quod pro acerbitate poenitentia in Purgatorio sit absorbitus spiritus, ut ubi sit ignorans, & ex hoc dubitat, utrum sit in Inferno, vel extra, sicut anima ex dulcedine extrahit rapitur, ut neferat an in corpore, an extra corpore, hoc videtur, sic suo modo in poenis decubatur se habere, & pro statu illo minorem certitudinem esse secundum adum, quam pro statu isto, licet non sit minor secundum habitum, immo quodammodo major. Oppositor tamen docent communiter Theologoi omnes tam veteres, quam recentiores cum D. Thoma 4. dist. 2. q. 1. & D. Bonaventura loc. cit. in B. Brancatus posterior disp. 26. cit. art. 8. 8. 4. ait non tantum hunc esse communem Ecclesiastem sententiam, sed etiam de fide, & quamvis pluribus rationibus id probet Bellarminus, Suarez, Coninchius, & alii recentiores, precipue tamen, & potissimum ratio, ut ait Faber disp. 36. cit. 3. ab initio est, quia secundum communem Theologorum sententiam 4. d. 74. datur duplex iudicium, scilicet universale, & particolare, universale fit in magno die iudicij universalis, particolare vero fit in morte unius cuiusque per quod id dicendum unaque anima ad eum locum determinatur, in quo in eternum est manutra, & ad premium, vel poena, quam est consecutura. Per hoc ergo iudicium particolare, & per definitivam sententiam in eadem unaque que anima, que ad Purgatorium mittitur, novis, & certò cognoscit, quod est in gratia Dei, & quod finaliter ad statum beatitudinis est determinata, sed quod ante Celi ingressum, & beatitudinis posse sum debet in Purgatorio luere poenam pro peccatis etiam remissis luendum, ut fatus confat ex modo dictis in quarto precedentem, sicut etiam anima purgans, quod haec sententia Dei in hac iudicio particulari data est immutabilis, & idem transfacto, & completo illud.

39 Hoc etiam probat D. Bonaventura loc. cit. ex destructione fundamenti adversus opinionis, dicere siquidem quod acerbitate penitentia ab orbe iudiciorum illarum animarum, ac proinde ignorent, sine, & si dubitant, ne sic ad infernum damnataz, & in dispersione motu proutrantur, non solum est contra fidem nostra principia, sed etiam contrationem, quia eti si spiritus carnis coniunctus posset a ciuius penis iudeo absorberi, ut usum rationis amittat, spiritus tamen separatur, qui immortalis est, non videtur adeo absorberi, cum fortior sit ad sustinendum magnam peccatum in se, quam in corpore parvam, & quod illud verum sit probat ex Greg. 4. Dial. ubi dicit, quod quidam in Purgatorio existentes in gravibus peccatis petierunt adiutorium pro liberatione; ergo sciebant se aliquando liberandos. Probabant ex illo, quod habetur in homilia de Divite, & Lazaro, ubi dicitur, quod damnata supra se electos considerant utque in diem iudiciorum, si ergo poena illa infernalitatem improportionabiliter gravior est, quam purgatoria, & illa non absorbet umbras rationis in damnatis, qui sunt oppresi verme, & desperatione, & culpa, quanto magis nec ista poena in Purgatorio spiritus iudiciorum absorberit, qui fortificati sunt bona conscientia, & spe, & divina gratia, & idem dicendum est, quod anima in Purgatorio majorem habet certitudinem de gloria, quam etiam illa, que in via fuit, sicuti habebant anima-

merit-

meritorum, & bonum moraliter, ac supernaturaler. Deinde ex alia parte aliqui adhuc illarum non sunt conformes divisa voluntati, siquidem Deus vult eas esse in peccatis & cruciari pro tanto tempore, ipse autem id renuntiat, & ab eis liberari eni^m cupiunt; ergo possunt etiam demereri. Respondeatur negando consequentiam, quia licet in animabus Purgatorii sint omnia principia intrinsecas ad merendum, deficit tamen status congruus, & requisitus ad meritum, & hoc ex lege divina, quia Deus dispossuit statum merendis esse hanc vitam, & licet faciente actus bonus, & supernaturales, tamen ratione status non acceptantur ad meritum ex eodem Dei decreto, quo statutum opera hominis ad meritum, & demeritum ordinare dimidio fuisse dum anima est in corpore, ut ait Apollonius 2. Corint. 5. Omnes ne manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat utrūque propriis corporis, sicut gesti sive bonum, sive malum, ubi Gloria ordinaria, quae ait Aug. diei propria corporis, quia nullus meretur, vel demerteret, nisi dum est in corpore. Ad aliam objectionem pro demerito negatur assumptum, ad probationem dicendum est anima Purgatorii appetit naturali utique peccata, sed potius inclinatur ad eas, sed maximam habent repugnantiam, cum hoc sit naturae intrinsecum, appetit autem deliberativa esse absoluta voluntate, ut nemp̄ Deo per penitentiam sufficiat, liceret adiungere conditionem ne libenter nisi Deo placet, quod tamē conformatum non impedit eam divina voluntate, sicut Christus Dominus conditionate quidem, ipse, si Deo placet, calicem passus recipiat dicens, *Pater si p̄missilest transa me Calix iste, qui tamen absolute valuit, quod Deus, dum dixit Verumstam haec voluntas tua, actus patientis & acceptantis tam boni fuit, ac meriti infiniti, ut consult ex dictis articulo precedenti in fine.*

42. Quarto queritur, an anima illa scilicet possit pro nobis orare, & aliquid nobis de conguo mereri, vel impetrare; Prima sententia negat, & ratio est, quia anima illa non sive in thauz orandi pro aliis, & aliquid impetrandi, sed potius in statu, ut oreum pro illis, quam ut ipse orient pro aliis, sunt enim debitores, & in carcere proper debita propria. Confirmatur; quia cum adhuc non sit in statu gloriae, nec Deum videant, cognoscere non possunt, que nos hic facimus, aut cogitamus, nec quibus indulgencias, nam ut ait D. Agustinus lib. de cura pro mortuis agenda cap. 13. mortui ignorant, quos nos hinc agimus, scilicet orantur a nobis cum nostris orationes cognoscere nequeunt. Ita D. Thomas 2. 2. quiz. 83. art. 11. ad 3. quem plures alii sequuntur. Secunda sententia affirmat, & ratio est, quia anima illa sive sunt sancte, & Deo charitate, & quamvis ab ipso affiguntur, non tamen affiguntur, tamquam ab iniuncto, sed tanquam a justo iudice, & a patre benigno, cum igitur nos ex charitate diligunt, & nostri recordentur, & fatent generaliter ea pericula cognoscant, in quibus nos viatores constituti sumus in hac lacrymarum valle, & quantum divina opes, & auxilio indegenamus illi laetitiam, nulla videatur repugnare, quin pro nobis amici suis, & beneficioribus orare possint. Confirmatur, quia Patres, qui erant in finibus Iherusalem referuntur. Macab. cap. ult. neque irrationabilis est Santos Angelorum interdum aliqua animabus illis revelare, que hic sunt a viventibus earum amici, vel alio titulo conjuncti, ut scilicet a nobis propulsori orari, ideology, & ipsi vicini pro nobis orient. Neque obstat, quod dicitur anima sunt in carcere, & debitores, quia etiam non debitores sumus, & preli oramus, & quamvis sint debitores, & in carcere, hoc tamen non obstante sunt in gratia, & grata Deo, & ideo possunt pro nobis orare. Ita Bellarminus lib. 2. de Purgatorio cap. 15. Valentia, Medina, Suarez, Faber, & Brancatus ex nostris, & plures alii, qui tamen omnes sentent, quod licet hoc omnia sint probabiles, & sati pie credi possint, quia tamen non sunt omnino certa, primam opinionem sum probabilitate non carere, & addit. Faber disput. 36. citat, quod licet nullius sit inconveniens animas illas aliquando orare pro nobis, non tamen causa possit facere posse, nec ratione illius statutus id sibi competere, ita etiam discutit Alfonso noster liber, 3. tit. 38. art. L.

43. Poltemo queritur, an anima in Purgatorio existentes miracula edere possint. Et communiter affirmative respondent Auctores adiucti, & ratio est, quia nulla est repugnancia, vel incongruia quod Deus intuitu animarum purgantium miracula faciat in compensationem sanctitatis illarum, fieri enim potest, ut aliquis vir bonus, & iustus in hac vita pluribus efficit virtutibus, & multa habuerit merita, & tamen cum aliquo veniali descelerit, quod quidem ejus sanctitatis non prajudicat; potest ergo Deus intuitu praecedentium meritorum, & operum beneficia, & miracula in viatore operari. Et quidem

plures hujusmodi casus a SS. Petribus referuntur, & præterim S. Gregorius Magnus lib. 4. Dialog. cap. 40. narrat de Pachacio Sanchez Sedis Diacono viro eleemosynis, aliisque p̄is operibus vacante, cultore pauperum, & fui contemptore, quod cum effe defundit, ejus Dalmaticam funeri superpositam Dalmaticus tergit, statimque sanatus est, & quod postea Sanctus iste Germanus Episcopo Capuano in Angulanis thermis apparuit, eique manifestavit se manere in loco illo penitentia, ibique deputatum quod in parte Laurentii contra Symmacum fererat, rogative ut pro se Deo oraret, & hoc futurum esse sive liberatio signum ab illis p̄misit, si potest illum amplius ibi non invenire, sicut paulo post accidit, & aliis similes casus refert. Brancatus noster disp. 26. cit. art. 8. §. 5. potest ergo Deus intuitu animarum purgantium in compensationem sanctitatis illarum miracula facere, & habemus exemplum in humanis, nihil enim prohibet Principem in gratiam filii, vel alterius dilecti amici, quem tamē exlem, vel vindictam tenet in carcere pro aliquo culpa purganda, alii civitatis, vel personæ, aut cognitis illius beneficia aliqua impetrari, de quo alia plura videri possunt apud Brancatum loc. cit.

QUESTIO TERTIA.

De Indulgencie, & Suffragiis pro Defunctis.

44. Jam diximus disputatione precedentie de Indulgencie, & Suffragiis q. 4. art. 1. num. 57. indulgentias non solum pro vivis, sed etiam pro defunctis concedi, sive communicari posse, ut ex præ. & inveniata Ecclesiæ confunditene confitit; in qua nihil tamutum est, quam indulgentias applicare pro animabus in Purgatorio existentes & inferius qu. 5. art. 1. num. 78. Suffragia viventibus quoque prodefensio Defunctis in remissione peccatum temporalium post mortuam peccata remittantur. In hac iugate q. breviter discurrendum est de modo, quo præstat mediis animis illis adiuvare possit, ut ab aceritate peccatum, quas sustinet, citius liberetur.

ARTICULUS PRIMUS.

Quomodo Indulgencie defunctis comunicari possint, & prædelecta.

45. Primo jam diximus disp. præc. q. 4. cit. ar. 1. n. 57. non posse Pontificem indulgentias conferre defunctis per modum absolutionis, sed tantum per modum suffragi, quia præter hos duos modos non est aliud, & hæc etiam communis Doctrina sententia, paucis quibusdam exceptis, tam veterum, quam recentiorum, & præterit. D. Bonaventure 4. dñl. 20. p. 2. art. 1. q. 5. ubi in corpore qu. inquit, quod quia bona, & beneficia Ecclesiæ est in Summi Pontificis potestate, & illi qui sunt in Purgatorio ratione charitatis idonei sunt ipsius uia bona recipere, quod Papa potest eiis bona Ecclesiæ communiquerant autem ad auctoritatem judicandi, cum illi jam exercerent forum Ecclesiæ, & Ecclesiasticum iudicium videtur, quod eis non possit fieri absolutionis nisi per modum deprecationis, & ita proprie loquendo non sit in relaxatio, seu absolutione, & hæc non tenet per modum iudicij, sed potius suffragi, & ita etiam discutit Alfonso noster l. 5. tit. 40. de Indulgencie art. 5. quid autem sit concedere indulgentiam per modum suffragi, & quomodo differat a concessione indulgentiam per modum absolutionis, diximus ibidem n. 58. omnes etiam ferri DD. In hoc convenire quo Summus Pontifex auctoritatem habet sibi a Christo communicatam dispensandi indulgentias, tam pro vivis, quam pro defunctis; pro vivis per modum iudicij & absolutionis directe remittendo peccatum debitum ei cui dat indulgentias, & iudicice eum ab illa absolvendo, pro defunctis vero per modum suffragi tantum, offerendo nimis Deo satisfactionem Iesu Christi, & Sanctorum, quasi pretium, quo alterum, cui indulgentia conceditur, à peccatis persolvendis redditum, quas Deus ipse hunc immediate remittit, illud pretium ex parte cum Christo inito accepta. Quod etiam communis exemplo declarari solet de captiis apud Turcas retentis, quem Rex Gallia, vel Hispania, non per viam auctoritatis, ut in proprio regno, sed tantum per viam solutionis, ac redempcionis liberare potest; sic igitur in proposito, sive defunctis in Purgatorio existentibus sit ferme, indulgentia ipsius applicatur non per modum absolutionis cum nullam in eos iurisdictionem Ecclesia obtineat, sed tantummodo per modum solutionis, seu suffragi. Ita etiam discutit Bellarminus, Suarez, Catena-

QUESTIO III. Articulus I.

619

dinalis de Lugo, Conchius, Corduba, Faber, & Brancatus ex nostris, Bon. Navar. Toletus, & alii passim.

46. Secundo est difficultas, an Indulgencie pro Defunctis concilii certe, ac infallibiliter illi proficiunt. Prima opinio negat, quod probat, quia hæc Indulgenciarum pro defunctis effectus ex liberali Dei acceptantis voluntate dependet, cum neque ex illo Scriptura loco, neque ex ulla certa traditione constat Deus illas satisfactiones ex thesauro Ecclesiæ deponuntas, & ab eadem Ecclesia sibi oblatas pro defunctorum liberatione acceptatur promissas, præterim cum ipsa Ecclesia Indulgencias illas pro defunctis concedat, non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, tamquam ipsum Deum supplicans, ut ejusmodi satisfactionem, seu solutionem pro defuncto indulgentias acceptare dignetur.

Confirmatur ex ipsius Ecclesiæ præxi, quæ posse applicantur aliqui defuncti in particulari plenariam indulgentiam v. g. per Sacrificium in Altari privilegiato pro ipso oblatum, nihilominus pro eodem orare, & sacrificare non definit, quo factu tacite declareat videatur, indulgentias quamvis maxime fatuas non tamē infallibiliter semper effectus habere pro ipsi defunctis, sed ex divina misericordia pendere. Denique si adfert hæc infallibiliter sequitur Pontificem suo arbitrio totum posse evacuare Purgatorium, imo cum animabus purgantium maximè compatiendum sit ob peccatum acerbitatem, totam ibi suam deberet exerciri potestatem, & facere, quod omnes statim ad Celum evolare, ne opus esset amplius pro mortuis orare, & laborare, si Summus Pontifex posset eos tamē facile liberare, & infallibiliter, ita Durandus, Cajet, Cano, Corduba, Abellius & alii nonnulli, qui prouide dicunt differentia inter illos duos modos indulgentiarum per modum suffragi, & per modum absolutionis in hoc prouide constitute, quod indulgentia effectus, tamquam actus proprii iustitiae, at indulgentia per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfactionis in virtute articuli de communione Sanctorum, & decreti divini de acceptancee hujusmodi auxiliorum pro fidelibus defunctis in charitate existentibus, aliquoquin talis remissio peccatarum non fieri virtute clavium, neque auctoritate Apostolica, ut Leo X. definit, fieri per modum aliquas simplicis depreciationis, & impetrations, quonodo quilibet fidelis Deum orare posset, ut propter meritum Christi, & Sanctorum animam ex Purgatorio liberet, hoc enim omnes, & singuli fides impetrare posse, & de congruo mereri, quamvis non sit infallibile, quia non est fundatum in verbo, & promissione Christi. Dices, concessio Indulgenciarum illas pro defunctis concedat non per modum absolutionis, sed per modum suffragi, iam patet ex dictis, quod per modum suffragi, non significat per modum grave, & simplicis depreciationis, sed etiam simili per modum satisfaction